

Warszawa, 1 lipca 2011 r.

Procedura uruchamiania oraz przyznawania zapewnienia finansowania lub dofinansowania przedsięwzięcia ze środków rezerwy celowej budżetu państwa i budżetu środków europejskich dla programów i projektów realizowanych w ramach NSS 2007-2013 oraz Funduszu Spójności 2004-2006, Mechanizmu Finansowego EOG, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy na 2011 rok z części 83, poz. 8, 19, 98, 99

SPIS TREŚCI

I.	Przeznaczenie środków z rezerwy celowej 2011 r.	2
II.	Procedura dotycząca krajowych programów operacyjnych.....	3
II.1.	Zasady ogólne składania wniosków o uruchomienie środków	3
II.2.	Weryfikacja wniosków w MRR.....	5
II.3.	Uruchomienie środków na projekty systemowe, indywidualne oraz pomocy technicznej realizowane w ramach krajowych programów operacyjnych przez państwowe jednostki budżetowe oraz projekty konkursowe realizowane przez państwowe jednostki budżetowe w ramach POIiŚ	6
III.	Procedura dotycząca PO EWT oraz EISP	6
III.1.	Składanie wniosków.....	6
III.2.	Weryfikacja wniosków.....	7
III.3.	Ogólne zasady uruchamiania środków.....	8
III.4.	Uruchamianie środków na projekty państwowych jednostek budżetowych.....	8
III.5.	Uruchamianie środków na pokrycie wkładu krajowego (współfinansowanie).....	8
III.6.	Uruchamianie środków na realizację „Programu wspierania polskich wnioskodawców wiodących w programach transnarodowych i międzyregionalnym EWT”	9
IV.	Procedura dotycząca RPO oraz komponentu regionalnego PO KL	9
V.	Procedura dotycząca Funduszu Spójności 2004-2006.....	11
VI.	Procedura dotycząca Mechanizmu Finansowego EOG, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy	12
VII.	Uruchomienie środków (dotyczy całości Procedury)	13
VIII.	Zapewnienie finansowania lub dofinansowania	14
IX.	Informacja dla instytucji zarządzających, koordynatorów krajowych, IK RPO, DEF w MRR (dotyczy całości Procedury).....	16
X.	Wymogi formalne dotyczące wniosków (dotyczy całości Procedury), postanowienia końcowe.....	17

I. Przeznaczenie środków z rezerwy celowej 2011 r.

1. W ustawie budżetowej na 2011 rok środki rezerwy celowej na realizację programów ujęto w:
  - a) **budżecie państwa**, w tym:
    - **CZĘŚĆ 83, POZYCJA 8** - „Współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie ujętych w budżecie środków europejskich, finansowanie projektów pomocy technicznej, finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej, a także na pokrycie potrzeb wynikających z różnic kursowych przy realizacji programów finansowanych z UE”,
    - **CZĘŚĆ 83, POZYCJA 19** - „Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2010 r.) oraz na wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE oraz środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA”;
  - b) **budżecie środków europejskich**, w tym:
    - **CZĘŚĆ 83, POZYCJA 98** - „Finansowanie programów z budżetu środków europejskich”,
    - **CZĘŚĆ 83, POZYCJA 99** - „Finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich”.
2. Finansowaniu lub dofinansowaniu z poszczególnych rezerw celowych, określonych w pkt 1 mogą podlegać następujące rodzaje wydatków:
  - a) Finansowanie lub dofinansowanie programów:
    - PO Kapitał Ludzki (dalej PO KL),
    - PO Innowacyjna Gospodarka (dalej PO IG),
    - PO Infrastruktura i Środowisko (dalej PO IiŚ),
    - PO Rozwój Polski Wschodniej (dalej PO RPW),
    - Programów Operacyjnych Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (dalej PO EWT i EISP),
    - PO Pomoc Techniczna (dalej PO PT),
    - Regionalnych Programów Operacyjnych (dalej RPO),
    - Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego (dalej MF EOG, NMF) 2004-2009,
    - Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego (dalej MF EOG, NMF) 2009-2014,
    - Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (dalej SPPW).
  - b) W wyjątkowych uzasadnionych przypadkach możliwe jest finansowanie ze środków rezerwy celowej kosztów związanych z utworzeniem funduszu na utrzymanie projektów w ramach MF EOG, NMF 2004-2009 oraz z programowaniem MF EOG, NMF 2009-2014 oraz wydatków związanych z kontrolą I stopnia w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013 oraz programów współpracy transnarodowej i międzyregionalnej a także z kontrolą trwałości mikroprojektów zrealizowanych w ramach Programów IW INTERREG III A oraz związanych z realizacją obowiązków kraju członkowskiego wynikających z uczestnictwa w Programie EWT i EISP w sytuacji, gdy wykorzystane zostały wszelkie inne możliwości otrzymania środków na finansowanie tych kosztów z innych źródeł. O zasadności przyznania finansowania rozstrzyga IZ/IK/KK właściwego programu.
  - c) Wydatki związane z realizacją projektów finansowanych z grantów Komisji Europejskiej w ramach środków funduszy strukturalnych.
  - d) Wydatki w ramach projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (dalej EFG). Tryb wnioskowania w ramach tych projektów jest analogiczny jak dla projektów realizowanych w ramach PO KL (załącznik 1A).

- e) Wydatki związane z realizacją „Programu wspierania polskich wnioskodawców wiodących w programach transnarodowych i międzyregionalnym EWT” wdrażanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (dalej MRR).
  - f) Wydatki związane z finansowaniem i współfinansowaniem projektów realizowanych w ramach Funduszu Spójności 2004-2006 w sytuacji, gdy środki ujęte w poszczególnych częściach budżetowych są niewystarczające oraz w przypadku braku możliwości pozyskania tych środków z innych źródeł.
  - g) Wydatki na wynagrodzenia pracowników finansowane w ramach projektów realizowanych z udziałem środków europejskich oraz środków MF EOG, NMF, z zastrzeżeniem, iż uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa – poz. 19 przeznaczonej na finansowanie wydatków w zakresie projektów pomocy technicznej oraz na współfinansowanie w zakresie pozostałych projektów możliwe jest po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Ministrów.
3. Wnioskowanie o środki z rezerwy celowej na projekty/zadania określone w pkt 2 jest możliwe po wykorzystaniu (tj. wydatkowaniu) środków w ramach części budżetowej zaplanowanych łącznie na wszystkie programy w wysokości, co do zasady, nie mniej niż 70% (wyłączając wydatki na wynagrodzenia i pochodne). Poziom wydatkowania rozpatruje się osobno w odniesieniu do budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich. W przypadku spełnienia powyższego warunku tylko w ramach jednego z budżetów, wniosek o uruchomienie rezerwy celowej powinien dotyczyć tylko tego budżetu, w odniesieniu do którego ww. warunek jest spełniony. W sytuacjach wyjątkowych IZ/IK może podjąć decyzję o pozytywnym zatwierdzeniu wniosku niespełniającego wymogu wykorzystania 70% środków. Przesyłając wniosek do MF w piśmie przewodnim IZ/IK wskazuje na powody zaakceptowania wniosku niespełniającego warunku wykorzystania 70% środków. Uruchomienie środków z rezerwy celowej w takim przypadku uzależnione jest od decyzji Ministra Finansów.
  4. Minister Rozwoju Regionalnego, na podstawie propozycji przedstawionej przez Departament Ekonomiczno-Finansowy (dalej DEF) w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, przygotowanej we współpracy z Instytucjami Zarządzającymi (dalej IZ), Instytucją Koordynującą Regionalne Programy Operacyjne (IK RPO) i Koordynatorami Krajowymi (dalej KK) dla poszczególnych programów w oparciu o materiały zgłoszone do Ministra Finansów w ramach prac nad projektem ustawy budżetowej, dokonuje alokacji dostępnych środków pomiędzy poszczególne programy w ramach poszczególnych rezerw celowych, o których mowa w pkt 1. Minister Rozwoju Regionalnego na podstawie analizy wykorzystania środków z rezerwy oraz w oparciu o zapotrzebowanie na środki zgłoszone przez poszczególne IZ/IK/KK może w ciągu roku dokonać realokacji środków pomiędzy programami. DEF informuje Departament Instytucji Płatniczej (dalej IPi) w Ministerstwie Finansów (dalej MF), IZ/IK/KK o alokacji dostępnych środków na poszczególne programy oraz o realokacji tych środków.
  5. IZ/IK/KK danego programu może dokonać podziału środków poszczególnych rezerw przyznanych na finansowanie danego programu pomiędzy dysponentów części budżetowych o czym niezwłocznie informuje właściwych dysponentów, DEF w MRR oraz IPi w MF. W przypadku dokonania powyższego podziału środków, dysponent może wnioskować w roku budżetowym o uruchomienie środków z rezerw na kwotę nie większą niż przewidziana dla niego alokacja. IZ/IK/KK może w ciągu roku dokonać realokacji środków pomiędzy dysponentami po uprzednim ich poinformowaniu. O dokonanej w trakcie roku budżetowego realokacji środków pomiędzy dysponentami IZ/IK/KK niezwłocznie informuje DEF w MRR i IPi w MF.
  6. W przypadku, gdy treść procedury dla poszczególnych programów nie określa szczegółowego sposobu postępowania, stosuje się przepisy ogólne procedury.

II. Procedura dotycząca krajowych programów operacyjnych

II.1. Zasady ogólne składania wniosków o uruchomienie środków

7. Beneficjenci¹ (w tym potencjalni beneficjenci, tj. podmioty, które zamierzają złożyć lub złożyły wniosek o dofinansowanie) realizujący projekty w ramach programów operacyjnych składają zapotrzebowanie na środki rezerw celowych dysponentowi części budżetowej właściwemu zgodnie z przepisami o finansach publicznych, w formie i terminach określonych przez dysponenta.

---

¹ Jako beneficjenta należy rozumieć również partnera projektu realizowanego na podstawie art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

8. Dysponent części budżetowej, na podstawie otrzymanego od poszczególnych beneficjentów zapotrzebowania lub z własnej inicjatywy, zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego z prośbą o akceptację wniosku i o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z właściwej rezerwy celowej. W tym celu dysponent części budżetowej przekazuje gotowy wniosek wraz z uzasadnieniem do MRR.
9. Dysponenci części budżetowych powinni występować z wnioskami do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy celowej w miarę zapotrzebowania na te środki, czyli zgodnie z zasadami gospodarki finansowej określonymi m.in. w art. 44 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*. W związku z powyższym, środki z rezerwy będą uruchamiane z uwzględnieniem zapotrzebowania na środki w ramach danego działania/projektu/zadania na kolejne 3 miesiące realizacji działania/projektu/zadania następujące po miesiącu, w którym dysponent części złożył wniosek. Wnioski mogą być składane kilka razy w roku. Wnioski składa się oddzielnie dla każdego programu.
10. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej przed przekazaniem do MRR powinien zostać zweryfikowany pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie przez właściwą jednostkę finansowo – księgową dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy części budżetowej danego dysponenta potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętki na uzasadnieniu do wniosku.
11. Wniosek dysponenta części budżetowej wraz z uzasadnieniem składany jest:
  - a) w zakresie realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych przez państwowe jednostki budżetowe projektów: indywidualnych, systemowych, projektów pomocy technicznej oraz projektów konkursowych realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe w ramach POIiŚ - na formularzu stanowiącym załącznik 1C,
  - b) w pozostałym zakresie niewymienionym w lit. a – na formularzu stanowiącym załącznik 1A oraz dla projektów realizowanych w ramach PO IiŚ przez beneficjentów nie będących państwowymi jednostkami budżetowymi - na formularzu stanowiącym załącznik 1F.
12. Na współfinansowanie wydatków kwalifikowanych projektów realizowanych przez uczelnie publiczne w ramach PO RPW, wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego przygotowujący jest przez ministra nadzorującego uczelnię publiczną i dotyczy uruchomienia środków z rezerwy do części budżetowej, której dysponentem jest minister nadzorujący uczelnię publiczną na formularzu 1A.
13. W przypadku projektów GDDKiA, w których wydatki sfinansowane zostały ze środków Krajowego Funduszu Drogowego w ramach PO IiŚ oraz PO RPW Minister Infrastruktury składa wniosek do Ministra Rozwoju Regionalnego o uruchomienie środków z rezerwy celowej z przeznaczeniem na refundację poniesionych wydatków bądź zaliczkę dla Krajowego Funduszu Drogowego na formularzu, stanowiącym załącznik 1C. W celu zapewnienia płynności finansowej projektów drogowych, wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej może być składany równocześnie ze złożeniem przez GDDKiA do Instytucji Pośredniczącej drugiego stopnia wniosku o płatność.
14. Wniosek podpisany przez dysponenta części budżetowej składany jest:
  - a) w dwóch egzemplarzach, wraz z uzasadnieniem, do MRR,
  - b) w jednym egzemplarzu, bez uzasadnienia, do MF.
15. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ przedkładany jest do podpisu Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej przez niego osoby. W trakcie weryfikacji wniosku IZ może dokonać korekty stwierdzonych oczywistych omyłek lub błędów rachunkowych na uzasadnieniu do wniosku². Wniosek podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF. Kopia podpisanego wniosku wysyłana jest równoległe do wiadomości dysponenta części budżetowej, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (bez uzasadnienia).
16. Wniosek składany jest oddzielnie w zakresie wydatków budżetu państwa i oddzielnie w zakresie wydatków budżetu środków europejskich. W przypadku ubiegania się o środki z obu budżetów na te

---

² Drobne błędy i oczywiste omyłki we wniosku mogą zostać wyjaśnione w piśmie przewodnim MRR do MF bez potrzeby przesyłania przez dysponenta ponownego poprawionego wniosku.

same zadania wnioski składane są równocześnie i uzasadnienie wniosków jest wspólne. Uzasadnienie to powinno być przekazane w dwóch egzemplarzach.

17. Wnioskowanie o środki na wynagrodzenia z rezerwy celowej budżetu państwa - pozycja 19 następuje po uprzednim podjęciu przez Radę Ministrów uchwały ws. podziału tej rezerwy, z zastrzeżeniem pkt 18. Równoległe do takiego wniosku może być przekazany wniosek o uruchomienie środków na wynagrodzenia (w części wkładu UE) z rezerwy celowej budżetu środków europejskich - pozycja 99, dla którego uchwała Rady Ministrów nie jest wymagana. Wnioski dysponenta o uruchomienie środków na wynagrodzenia (pozycja 19) dysponenti przekazują do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz do wiadomości MRR. Wnioski w MRR opiniuje IZ właściwa dla programu, ze środków którego będą finansowane wynagrodzenia. IZ przekazuje stanowisko do Departamentu Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej (dalej DPT) oraz do wiadomości DEF. DPT przekazuje do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów opinie MRR co do wniosku dysponenta przesyłając ją do wiadomości DEF i właściwej IZ. Tryb i terminy wnioskowania o środki rezerwy celowej poz. 19 powinny zostać określone odrębnie przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów oraz MF.
18. Uruchomienie środków z rezerwy celowej poz. 19 na skutki przechodzące wynikające z *uchwały Nr 160/2010 Rady Ministrów z dnia 12 października 2010 r. w sprawie częściowego podziału środków na zwiększenie wynagrodzeń wynikających ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych w 2010 r.*, następuje na wniosek dysponenta części budżetowej złożony do Ministra Finansów za pośrednictwem i po uzyskaniu akceptacji Ministra Rozwoju Regionalnego. Wystąpienie o uruchomienie środków na skutki przechodzące powinno zawierać wskazanie na uchwałę Rady Ministrów Nr 160/2010 oraz kalkulację wnioskowanych kwot, z wyszczególnieniem ilości etatów, średniego miesięcznego wynagrodzenia na etat i okresu finansowania.
19. Ostateczny termin składania wniosków do MRR upływa dnia **2 listopada 2011 r.**, a dla projektów, dla których zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **8 listopada 2011 r.** (decyduje data wpływu do MRR).
20. Ostateczny termin składania wniosków do MF upływa dnia **15 listopada 2011 r.**, a dla projektów, dla których zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **22 listopada 2011 r.** (decyduje data wpływu do MF).
21. W przypadku projektów GDDKiA, w których wydatki sfinansowane zostały ze środków Krajowego Funduszu Drogowego w ramach PO IiŚ oraz PO RPW ostateczny termin składania wniosków do MRR upływa dnia **8 listopada 2011 r.** Termin składania wniosków do MF upływa dnia **22 listopada 2011 r.**,
22. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 19-21 nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

II.2. Weryfikacja wniosków w MRR

23. IZ nie może pozytywnie zaopiniować wniosku jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych, nie zawarto w nim informacji o wszystkich wydatkach poniesionych na realizację działania/projektu/zadania do momentu złożenia wniosku lub stan wykorzystania środków na realizację programów w częściach budżetowych dysponenta nie uzasadnia uruchomienia środków z rezerwy.
24. IZ nie może pozytywnie zaopiniować wniosku o uruchomienie rezerwy celowej, jeżeli jego wartość przekracza wielkość środków z rezerwy pozostającą do dyspozycji w ramach danego programu, jak również wysokość przewidzianą dla określonego dysponenta (o ile IZ dokonała podziału środków dostępnych na finansowanie programu pomiędzy dysponentów), pomniejszoną o:
  - a) wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
  - b) wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji;
  - c) wartość nieuruchomionych środków objętych decyzjami o zapewnieniu finansowania dla danego roku budżetowego i wniosków o zapewnienie finansowania dla danego roku budżetowego złożonych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
25. Jeżeli IZ stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków w rezerwie akceptuje wniosek na niższą kwotę i, po ustaleniu z dysponentem części budżetowej, wskazuje w piśmie przewodnim do MF przesyłającym wniosek sposób (klasyfikacja budżetowa) uruchomienia środków z rezerwy.

26. IZ oraz MF może na każdym etapie weryfikacji wniosku zwrócić się do dysponenta o wyjaśnienie wszelkich wątpliwości dotyczących złożonego wniosku. Dysponent części budżetowej zobowiązany jest niezwłocznie udzielić wyczerpujących wyjaśnień.
27. Wniosek dysponenta o uruchomienie środków z rezerwy celowej, przed zaakceptowaniem go przez Ministra Rozwoju Regionalnego, powinien zostać zaopiniowany przez właściwą IZ/IK/KK (poprzez akceptację lub przekazanie uwag), a w przypadku akceptacji przekazany do DEF (zgodnie z pkt 116), w ciągu 14 dni kalendarzowych od dnia wpływu do MRR poprawnego wniosku, z zastrzeżeniem pkt 17. W przypadku przekazania przez dysponenta korekt do wniosku lub wyjaśnień do uwag zgłoszonych przez MRR, wniosek taki powinien zostać zaopiniowany przez właściwą IZ/IK/KK niezwłocznie, ale nie później niż w ciągu 10 dni kalendarzowych od dnia wpływu korekty wniosku/pisma z wyjaśnieniami do MRR.

II. 3. Uruchomienie środków na projekty systemowe, indywidualne oraz pomocy technicznej realizowane w ramach krajowych programów operacyjnych przez państwowe jednostki budżetowe oraz projekty konkursowe realizowane przez państwowe jednostki budżetowe w ramach POiŚ

28. Dysponent części budżetowej może wystąpić z wnioskiem do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy, na finansowanie projektów, o których mowa w pkt 11 lit. a o ile został zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu lub została podpisana pre-umowa albo umowa o dofinansowanie projektu, na formularzu stanowiącym załącznik 1C. Wniosek uwzględnia zapotrzebowanie na środki na najbliższe 3 miesiące następujące po miesiącu, w którym dysponent części złożył wniosek, zgodnie z harmonogramem realizacji projektu dołączonym do umowy/pre-umowy lub wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku braku umowy. W oparciu o złożony wniosek Minister Finansów wydaje pierwszą decyzję uruchamiającą środki z rezerwy zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu. W przypadku wystąpienia z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej jedynie na podstawie zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu (dotyczy projektów, dla których nie podpisano pre-umowy) dysponent środków w piśmie przewodnim przekazującym wniosek zobowiązany jest wyraźnie określić, które wnioski składane są jedynie na podstawie zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. W takich przypadkach Minister Finansów wstrzymuje się z wydaniem decyzji uruchamiającej środki z rezerwy celowej do czasu otrzymania informacji o podpisaniu umowy o dofinansowanie zgodnie ze złożonym wnioskiem wraz z uzasadnieniem do wniosku uaktualnionym (w zakresie tabeli 1 i 2) o dane wynikające z podpisanej umowy. Dysponent informację na temat podpisanych umów o dofinansowanie projektu wysyła równoległe do MF i MRR.
29. Druga i kolejne decyzje Ministra Finansów uruchamiające środki z rezerwy celowej wydawane są w zależności od spełnienia warunku wskazanego w pkt 3 oraz poziomu wydatkowania oraz rozliczenia we wnioskach o płatność środków w ramach danego projektu. IZ programem operacyjnym dokonuje odpowiedniej weryfikacji mającej na celu stwierdzenie, czy wnioskowanie o środki przez dysponenta jest uzasadnione. Dysponent zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o wydanie drugiej i kolejnych decyzji na formularzu stanowiącym załącznik 1C. Wniosek uwzględnia zapotrzebowanie na środki na najbliższe 3 miesiące następujące po miesiącu, w którym dysponent części złożył wniosek, zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu.
30. IZ nie może pozytywnie zaopiniować wniosku jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych, nie zawarto w nim informacji o wszystkich wydatkach poniesionych na finansowanie działania/projektu/zadania do momentu złożenia wniosku i ich rozliczeniu oraz jeżeli kwoty dotyczące kosztów realizacji projektów wykazane we wniosku lub harmonogram uruchamiania środków z rezerwy są niezgodne z aktualnymi harmonogramami i kwotami wykazanymi w złożonych wnioskach o dofinansowanie, podpisanych pre-umowach lub umowach o dofinansowanie projektów.

III. Procedura dotycząca PO EWT oraz EISP

III.1. Składanie wniosków

31. Dysponent części budżetowej, na podstawie otrzymanego od poszczególnych jednostek zapotrzebowania zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów z

wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej. W tym celu dysponent części budżetowej przekazuje gotowy wniosek do MRR. Wzór wniosku określa załącznik 1A – budżet państwa.

32. Dysponent części budżetowej przygotowuje wniosek do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 41-43. Wnioski mogą być składane kilka razy w roku. Dysponent części budżetowej zapewnia tylko jednokrotne ujęcie tego samego dokumentu potwierdzającego kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionego przez kontrolera narodowego we wnioskach o uruchomienie rezerwy celowej. Wnioski składa się oddzielnie dla każdego PO EWT i EISP. Dla projektów w ramach PO EWT i EISP, których wartość zatwierdzana jest w EUR, a wnioskowanie o środki z rezerwy celowej następuje na podstawie dokumentów przyznających dofinansowanie, w przypadku przeliczania kwot z EUR na PLN stosuje się kurs Europejskiego Banku Centralnego obowiązujący w przedostatnim dniu roboczym Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym sporządzenie wniosku przez dysponenta. Natomiast dla projektów w ramach PO EWT i EISP, których wartość zatwierdzana jest w EUR a wnioskowanie o środki z rezerwy celowej następuje na podstawie dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków, w przypadku przeliczania kwot z EUR na PLN stosuje się kurs EUR użyty do certyfikacji ww. wydatków. Natomiast w przypadku, gdy znana jest faktyczna wartość wydatków kwalifikowalnych w PLN zaakceptowanych dokumentem potwierdzających kwalifikowalność wydatków, wnioskowanie może nastąpić na podstawie zaakceptowanych kwot PLN.
33. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej przed przekazaniem do MRR zostaje zweryfikowany pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie przez właściwą jednostkę finansowo – księgową dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy danego dysponenta części budżetowej potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętki na uzasadnieniu do wniosku.
34. Wniosek podpisany przez dysponenta części budżetowej składany jest:
  - a) w dwóch egzemplarzach, wraz z uzasadnieniem, do MRR,
  - b) w jednym egzemplarzu, bez uzasadnienia, do MF.
35. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ/KK przedkładany jest do podpisu Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej przez niego osoby. W trakcie weryfikacji wniosku IZ/KK może dokonać korekty stwierdzonych błędów nieistotnych lub błędów rachunkowych w uzasadnieniu do wniosku³. Wnioski podpisane przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłane są przez IZ/KK do MF wraz z zestawem załączników. Kopia podpisanego wniosku wysyłana jest do wiadomości dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (bez uzasadnienia).
36. Ostateczny termin przekazywania wniosków do MRR upływa dnia **2 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **8 listopada 2011 r.**
37. Ostateczny termin składania wniosków do MF upływa dnia **15 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **22 listopada 2011 r.**
38. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 36 i 37 (decyduje data wpływu wniosku) nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

III.2. Weryfikacja wniosków

39. IZ/KK nie może pozytywnie zaopiniować wniosku, jeżeli jego wartość przekracza wielkość środków z rezerwy celowej pozostającą do dyspozycji w ramach PO EWT i EISP, pomniejszoną o:
  - a) wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
  - b) wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji;

³ Drobnymi błędami i oczywistymi omyłkami we wniosku mogą zostać wyjaśnione w piśmie przewodnim MRR do MF bez potrzeby przesyłania przez dysponenta ponownego poprawionego wniosku.

- c) wartość nieruchomości objętych decyzjami o zapewnieniu finansowania dla danego roku budżetowego i wniosków o zapewnienie finansowania dla danego roku budżetowego złożonych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
40. Jeżeli IZ/KK stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków, zwraca się do dysponenta o dokonanie korekty wniosku.

III.3. Ogólne zasady uruchamiania środków

41. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej na pokrycie wkładu krajowego w odniesieniu do wydatków poniesionych w latach 2007-2010 sporządzany jest na podstawie dokumentu potwierdzającego kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionego przez kontrolera narodowego.
42. Wniosek obejmujący poniesione lub planowane do poniesienia wydatki na rok 2011, sporządzany jest na podstawie:
- a) właściwej umowy/decyzji o dofinansowaniu projektu lub innego dokumentu potwierdzającego prawo do ponoszenia wydatków zgodnie z systemem wdrażania programu,
  - b) dokumentu potwierdzającego kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionego przez kontrolera narodowego,
  - c) odpowiedniego harmonogramu płatności,
  - d) zobowiązań wynikających z uczestnictwa w programie, zatwierdzonego budżetu pomocy technicznej lub planu rocznego wydatkowania środków.
43. Wniosek o uruchomienie środków na realizację „Programu wspierania polskich wnioskodawców wiodących w programach transnarodowych i międzyregionalnym EWT” w odniesieniu do planowanych wydatków w 2011 roku sporządzany jest na podstawie planu rocznego wydatkowania środków zawartego w tym programie.

III.4. Uruchamianie środków na projekty państwowych jednostek budżetowych

44. Wniosek na finansowanie działań / projektów w zakresie:
- a) pomocy technicznej IZ/KK,
  - b) pomocy technicznej Urzędów Wojewódzkich jako kontrolerów w rozumieniu art. 16 Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 i jednostki oceniającej polskie części projektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej: Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Zachodniopomorskie),
  - c) projektów/mikroprojektów/małych projektów w ramach PO EWT oraz EISP realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe,
- sporządzany jest na podstawie decyzji właściwego Komitetu Monitorującego przyznającej dofinansowanie i/lub innego właściwego dokumentu potwierdzającego prawo do dysponowania tymi środkami i może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 100% wydatków kwalifikowalnych planowanych do poniesienia w roku budżetowym. Z chwilą refundacji ze środków EFRR/EISP środki w wysokości wydatkowanej z budżetu państwa na rzecz finansowania (wkład EFRR/EISP) zostaną przekazane poprzez rachunek bieżący dysponenta na rachunek części 77 budżetu państwa.

III.5. Uruchamianie środków na pokrycie wkładu krajowego (współfinansowanie)

45. Wniosek o środki z rezerwy celowej na pokrycie wkładu krajowego z budżetu państwa:
- a) dla działań realizowanych przez polskich partnerów wiodących w programach: Region Morza Bałtyckiego, INTERREG IVC, Programie dla Europy Środkowej, może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 15% kosztów kwalifikowalnych poniesionych w latach 2007-2011 lub planowanych do poniesienia w 2011 roku, na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 41 i 42,
  - b) dla działań/projektów w zakresie pomocy technicznej samorządu województwa dla Programu Współpracy Transgranicznej: Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Zachodniopomorskie), Polska – Saksonia, Republika Czeska –

Rzeczpospolita Polska, Polska – Litwa oraz Euroregionu Pomerania dla Programu Współpracy Transgranicznej: Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Zachodniopomorskie) może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 15% kosztów kwalifikowalnych poniesionych w latach 2007-2011, na podstawie dokumentów potwierdzających kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionych przez kontrolera narodowego,

- c) dla mikroprojektów/małych projektów realizowanych w ramach PO EWT oraz projektów sieciowych realizowanych w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia może dotyczyć zapotrzebowania na środki budżetu państwa w wysokości do 10%, poniesionych w latach 2007-2011, na podstawie dokumentów potwierdzających kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionych przez kontrolera narodowego,
- d) na wydatki związane z zarządzaniem przez Euroregion projektem obejmującym realizację mikroprojektów/małych projektów w ramach PO EWT może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 15%, wydatków poniesionych w latach 2007-2011, na podstawie dokumentów potwierdzających kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionych przez kontrolera narodowego,
- e) na wydatki związane z zarządzaniem projektem przez krajowego operatora funduszu parasolowego w ramach EISP może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 10% wydatków kwalifikowalnych poniesionych w 2011 roku, potwierdzających kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionych przez kontrolera narodowego,
- f) do wspólnych budżetów programów może dotyczyć zapotrzebowania na środki budżetu państwa w wysokości do wymaganego wkładu krajowego do wspólnego budżetu programu wynikającego z uczestnictwa w programie.

III.6. Uruchamianie środków na realizację „Programu wspierania polskich wnioskodawców wiodących w programach transnarodowych i międzyregionalnym EWT”.

46. Wniosek o środki z rezerwy celowej w kwocie nieprzekraczającej wartości planu rocznego wydatkowania środków na pokrycie przez MRR (pełniącego funkcje KK Programu dla Europy Środkowej, Regionu Morza Bałtyckiego i INTERREG IV C) kosztów przygotowawczych związanych z przygotowaniem projektów przez polskich wnioskodawców wiodących w wysokości do 50 000 PLN na jeden projekt transnarodowy lub międzyregionalny EWT, sporządzany jest na podstawie rocznego planu wydatków zawartego w „Programie”, o których mowa w pkt 43.

IV. Procedura dotycząca RPO oraz komponentu regionalnego PO KL⁴

47. Minister Rozwoju Regionalnego na podstawie zapotrzebowania na środki w ramach 16 RPO/komponentu regionalnego PO Kapitał Ludzki występuje do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej.

48. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej w zakresie części 34 – Rozwój regionalny sporządzany jest przez IK RPO/IZ PO KL. Wniosek w zakresie:

- a) RPO przygotowywany jest po wykorzystaniu w ramach danego RPO 70% środków⁵ ujętych w części 34 – Rozwój regionalny i uwzględnia 2-miesięczne zapotrzebowanie na środki w ramach danego RPO;
- b) komponentu regionalnego PO KL przygotowywany jest po wykorzystaniu 70% środków ujętych w części 34 – Rozwój regionalny na realizację komponentu regionalnego PO KL przez dany samorząd województwa i uwzględnia 3-miesięczne zapotrzebowanie na środki.

49. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej w zakresie części 34 – Rozwój regionalny sporządzany jest osobno dla RPO oraz osobno dla komponentu regionalnego PO KL. Wzór wniosku określa załącznik 1B. W uzasadnieniu do wniosku MRR przedstawia orientacyjny podział środków wnioskowanych w ramach komponentu regionalnego PO KL na poszczególne samorządy województw oraz orientacyjny podział na poszczególne RPO. Na etapie realizacji środków uruchomionych z rezerwy

⁴ Dotyczy również środków na pomoc techniczną dla samorządów województw realizujących zadania w ramach komponentu regionalnego PO KL.

⁵ Bez uwzględnienia środków zaplanowanych na pomoc techniczną.

celowej podział tych środków na poszczególne samorzady województw w ramach PO KL i poszczególne RPO może ulec zmianie.

50. Wartość wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej sporządzonego przez IK RPO/IZ PO KL nie może przekraczać wielkości środków z danej rezerwy celowej pozostającej do dyspozycji w ramach RPO/PO KL, pomniejszonej o:
- wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
  - wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji;
  - wartość nieuruchomionych środków objętych decyzjami o zapewnieniu finansowania dla danego roku budżetowego i wniosków o zapewnienie finansowania dla danego roku budżetowego złożonych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
51. Środki na finansowanie lub dofinansowanie projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, w tym współfinansowanie krajowe, w zakresie wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych objętych projektem, w sytuacji braku takich środków w planie finansowym jednostki, będą uruchamiane na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego przygotowany przez dysponenta części budżetowej właściwego dla finansowania wydatków danej państwowej jednostki budżetowej.
52. Środki na współfinansowanie wydatków kwalifikowanych na projekty realizowane przez uczelnie publiczne oraz instytucje kultury nie będące państwowymi jednostkami budżetowymi w ramach RPO uruchamiane są na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego przygotowany przez dysponenta właściwego dla finansowania wydatków uczelni publicznej/instytucji kultury do części budżetowej tego dysponenta (na formularzu stanowiącym załącznik 1A).
53. Wniosek dotyczący projektów realizowanych w ramach RPO przez :
- państwowe jednostki budżetowe,
  - uczelnie publiczne oraz instytucje kultury nie będące państwowymi jednostkami budżetowymi w zakresie współfinansowania projektów
- podlega weryfikacji w ciągu 7 dni przez właściwą IZ RPO co do możliwości realizacji projektu w ramach danego RPO oraz poziomu wydatkowania i rozliczenia we wnioskach o płatność środków w ramach danego projektu. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ RPO przekazywany jest w dwóch egzemplarzach do IK RPO w MRR.
54. Wniosek dotyczący projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, uczelnie publiczne oraz instytucje kultury nie będące państwowymi jednostkami budżetowymi w zakresie współfinansowania projektów podlega weryfikacji przez IK RPO/IZ PO KL. Wartość wniosku nie może przekraczać kwoty środków z danej rezerwy celowej pozostającej do dyspozycji w ramach RPO/PO KL, pomniejszonej o:
- wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
  - wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji;
  - wartość nieuruchomionych środków objętych decyzjami o zapewnieniu finansowania dla danego roku budżetowego i wniosków o zapewnienie finansowania dla danego roku budżetowego złożonych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
- Jeżeli IZ/IK/KK stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków, zwraca się do dysponenta o dokonanie korekty wniosku. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej przed przekazaniem do MRR powinien zostać zweryfikowany pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz odnośnie do zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie przez właściwą jednostkę finansowo – księgową dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy danego dysponenta potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętka na uzasadnieniu do wniosku.
55. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej sporządzony przez IK RPO/IZ PO KL w zakresie wydatków części 34 – Rozwój regionalny podlega weryfikacji przez DEF w MRR pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji oraz zasadności wnioskowanych kwot ze względu na aktualnie

dostępne środki w budżecie. Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy części 34 potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętki na uzasadnieniu do wniosku.

56. Wniosek podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF.
57. Ostateczny termin przekazywania oryginałów wniosków (wersja papierowa) do MRR upływa dnia **2 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **8 listopada 2011 r.**
58. Ostateczny termin składania wniosku do MF w zakresie komponentu regionalnego PO KL i RPO w przypadku wniosków dotyczących innych części budżetowych niż część 34 upływa dnia **15 listopada 2011 r.**, w zakresie RPO w przypadku wniosków dotyczących części 34 – **22 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **22 listopada 2011 r.**
59. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 57 i 58 (decyduje data wpływu wniosku) nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

V. Procedura dotycząca Funduszu Spójności 2004-2006

60. Odpowiedni dysponent części budżetowych przesyłają 2 egzemplarze wniosku o uruchomienie rezerwy celowej/zapewnienie finansowania lub dofinansowania do Ministra Rozwoju Regionalnego. Wniosek o uruchomienie rezerwy celowej sporządzany jest na formularzu stanowiącym załącznik 1D. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania sporządzany jest na formularzu, którego wzór określa załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie szczegółowego trybu składania wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (Dz. U. Nr. 238, poz. 1583).
61. Jednocześnie w zakresie projektów realizowanych z udziałem Funduszu Spójności w sektorze środowiska, IZ FS może zwrócić się z prośbą do Instytucji Pośredniczącej II szczebla (IP II) o opinię odnośnie przedłożonego wniosku. IP II przekazuje swoje stanowisko odnośnie tego wniosku do Ministra Rozwoju Regionalnego w terminie 7 dni od daty otrzymania prośby IZ FS (termin przekazania stanowiska IPII do MRR powinien umożliwić złożenie wniosku w terminie określonym w pkt 66).
62. IZ FS dokonuje weryfikacji wniosku. Wniosek podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF. Kopia wniosku podpisanego przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłana jest równoległe do wiadomości DEF w MRR oraz dysponenta części budżetowej, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki.
63. IZ FS nie może pozytywnie zaopiniować wniosku, jeżeli jego wartość przekracza wielkość środków z rezerwy celowej pozostającą do dyspozycji w ramach Funduszu Spójności, pomniejszoną o:
  - a) wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
  - b) wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji;
  - c) wartość nieuruchomionych środków objętych decyzjami o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania dla danego roku budżetowego i wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania dla danego roku budżetowego złożonych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
64. Dysponent części budżetowych powinni występować do MRR z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej w miarę zapotrzebowania na te środki, czyli zgodnie z zasadami gospodarki finansowej określonymi m.in. w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym wnioski o uruchomienie rezerwy celowej powinny być składane z uwzględnieniem jedynie faktycznego zapotrzebowania na środki w ramach danego zadania na najbliższe 3 miesiące następujące po miesiącu, w którym dysponent części złożył wniosek. Wnioski mogą być składane kilka razy w roku. Wnioskodawca oświadcza jednocześnie, że w ramach własnego budżetu nie ma zapewnionych wystarczających środków na finansowanie projektów objętych wnioskiem. W przypadku zaplanowania środków w budżecie wnioskodawca we wniosku podaje informację czy środki te zostały wykorzystane i

w jakiej wysokości. W przypadku, gdy zaplanowane zostały środki na finansowanie w ramach budżetu, podmiot składający wniosek o dofinansowanie projektu zobowiązany jest również oświadczyć, że zapewnione w budżecie środki na finansowanie zostaną wydatkowane zgodnie z zaplanowanym przeznaczeniem.

65. Ostateczny termin przekazywania oryginałów wniosków (wersja papierowa) do MRR upływa dnia **2 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania na rok 2011 – **8 listopada 2011 r.**
66. Ostateczny termin składania wniosków do Ministra Finansów upływa dnia **15 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania na rok 2011 – **22 listopada 2011 r.**
67. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 65 i 66 nie będą rozpatrywane (decyduje data wpływu wniosku). MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

VI. Procedura dotycząca Mechanizmu Finansowego EOG, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy

68. Po uzyskaniu zgody na dofinansowanie projektu/programu/grantu blokowego/funduszu:
  - a) w przypadku Mechanizmów Finansowych wydanej przez Komitet Mechanizmu Finansowego EOG i/lub Norweskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych (darczyńcy), - decyzji o dofinansowaniu przedsięwzięcia lub umowy finansowej,
  - b) w przypadku Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy wydanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, działające poprzez Szwajcarską Agencję ds. Rozwoju i Współpracy (SDC) i/lub Ministerstwo Gospodarki, działające poprzez Państwowy Sekretariat do Spraw Ekonomicznych (SECO) (darczyńca) – decyzji o dofinansowaniu przedsięwzięcia lub umowy w sprawie projektu,właściwy dysponent części budżetowej może wystąpić z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej/zapewnienie finansowania lub dofinansowania (w szczególnie uzasadnionych przypadkach także na koszty, o których mowa w pkt 2b). Wniosek o uruchomienie rezerwy celowej sporządzany jest na formularzu stanowiącym załącznik 1E. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania sporządzany jest na formularzu, którego wzór określa załącznik do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (Dz. U. Nr 238 poz. 1583)*.
69. Instytucja⁶ może wystąpić z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej obejmującej zapotrzebowanie na środki w ramach danego obszaru priorytetowego (w szczególnie uzasadnionych przypadkach także na środki pomocy technicznej) związanego z wdrażaniem Mechanizmu Finansowego EOG, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy o ile środki te nie zostały zapewnione w ramach budżetu danej jednostki lub zostały przez nią w większości wykorzystane. Wskazane jest przygotowywanie przez Instytucję wniosków zbiorczych obejmujących zapotrzebowanie na środki w ramach wszystkich projektów planowanych do realizacji w ramach danego programu.
70. Dysponent występując o uruchomienie środków z rezerwy celowej oświadcza jednocześnie, że w ramach własnego budżetu nie ma zapewnionych wystarczających środków na finansowanie projektu/programu/grantu blokowego/funduszu objętych wnioskiem. W przypadku zaplanowania środków w budżecie, dysponent we wniosku podaje informację czy środki te zostały wykorzystane i w jakiej wysokości oraz oświadcza, że pozostałe zapewnione w budżecie środki na finansowanie zostaną wydatkowane zgodnie z zaplanowanym przeznaczeniem. Wnioski o uruchomienie rezerwy celowej powinny być składane z uwzględnieniem jedynie faktycznego zapotrzebowania na środki w ramach danego zadania. Wnioski mogą być składane kilka razy w roku.
71. Wniosek o uruchomienie/zapewnienie finansowania lub dofinansowania przedsięwzięcia ze środków z rezerwy celowej (w tym wniosek o korektę decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie

⁶ W przypadku: MF EOG, NMF 2004–2009 – Instytucja Pośrednicząca, MF EOG, NMF 2009–2014 – Operator Programu, SPPW – Instytucja Pośrednicząca.

państwa) przed przedłożeniem do MRR powinien zostać zweryfikowany odnośnie zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie, a wniosek o uruchomienie ze środków z rezerwy celowej także pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej, przez właściwą jednostkę finansowo-księgową dysponenta części budżetowej, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego części budżetowej). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy części budżetowej potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętki na uzasadnieniu do wniosku. Wniosek w zakresie części, której dysponentem jest MRR weryfikuje DEF w MRR.

72. Wnioski o uruchomienie środków z rezerwy celowej (w tym wnioski o zmianę decyzji Ministra Finansów, z uwzględnieniem punktu 95) składane są w dwóch podpisanych przez danego dysponenta części egzemplarzach do Ministra Rozwoju Regionalnego, celem uzyskania jego akceptacji. Wnioski zatwierdzone przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę przekazywane są do Ministra Finansów. MRR przekazując wnioski do MF informuje o tym dysponenta, przesyłając do wiadomości kopię wniosku (bez uzasadnienia) podpisanego przez Ministra Rozwoju Regionalnego.
73. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania (w tym wniosek o zmianę lub anulowanie decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania) składany jest w dwóch egzemplarzach wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem Ministra Rozwoju Regionalnego do Ministra Finansów. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ/IK/KK kierowany jest do DEF w MRR w celu ujęcia go w ewidencji wniosków i przedłożenia niezwłocznie do akceptacji Ministrowi Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej osobie. Wniosek zaakceptowany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF.
74. IZ nie może pozytywnie zaopiniować wniosku, jeżeli jego wartość przekracza wielkość środków z rezerwy celowej pozostającą do dyspozycji w ramach MF EOG, NMF i SPPW, pomniejszoną o:
  - a) wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
  - b) wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji;
  - c) wartość nieuruchomionych środków objętych decyzjami o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania dla danego roku budżetowego i wniosków o zapewnienie finansowania dla danego roku budżetowego złożonych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
75. Jeżeli IZ stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków w rezerwie, akceptuje wniosek na niższą kwotę i wskazuje w piśmie przewodnim do MF przesyłającym wniosek sposób (klasyfikacja budżetowa ustalana jest w porozumieniu z dysponentem) uruchomienia środków z rezerwy, zgodnie z punktem 25 procedury.
76. Ostateczny termin składania wniosków do MRR upływa dnia **2 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania na rok 2011 – **8 listopada 2011 r.**
77. Ostateczny termin składania wniosków do Ministra Finansów upływa dnia **15 listopada 2011 r.**, a dla projektów, na które zostały wydane decyzje o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania na rok 2011 – **22 listopada 2011 r.**
78. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po tym terminie określonym w pkt 76 i 77 nie będą rozpatrywane. MF i MRR może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

VII. Uruchomienie środków (dotyczy całości Procedury)

79. Minister Finansów lub upoważniony przez niego sekretarz lub podsekretarz stanu wydaje decyzję o zmianie w budżecie państwa lub budżecie środków europejskich niezwłocznie po złożeniu przez Ministra Rozwoju Regionalnego wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej oraz wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy niezbędnych do wydania decyzji. Środki z rezerwy zwiększają planowane wydatki części budżetowej właściwego dysponenta. W przypadku środków uruchamianych na realizację RPO Minister Rozwoju Regionalnego niezwłocznie po uruchomieniu rezerwy celowej dokonuje alokacji uruchomionych środków na poszczególne RPO informując o tym IPi w MF. W trakcie roku możliwe jest dokonanie realokacji uruchomionych środków przez Ministra.

80. Oryginał decyzji w sprawie zmian w budżecie zostaje przesłany do dysponenta części budżetowej, na rzecz którego zostaną uruchomione środki.
81. W związku z art. 174 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów uruchamiając środki z rezerwy celowej poprzez wydanie decyzji skutkującej zmianami w planie finansowym dysponenta części budżetowych uwzględnia stopień wykorzystania i rozliczenia we wnioskach o płatność (jeśli danego projektu dotyczy ten warunek) środków zaplanowanych w budżecie dysponenta lub uruchomionych wcześniej z rezerwy celowej na realizację danego zadania.
82. Za właściwe wykorzystanie środków odpowiedzialni są dysponenti części budżetowych, którzy są zobowiązani do kontroli wykorzystania środków na każdym etapie realizacji programu/projektu, a także inne podmioty systemu wdrażania, którym powierzone zostały środki na realizację projektów lub działań na podstawie odrębnych umów. W przypadku RPO za właściwe wykorzystanie środków odpowiedzialna jest IZ RPO (z wyjątkiem projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz wydatków na współfinansowanie projektów realizowanych przez uczelnie publiczne i instytucje kultury w ramach RPO, za prawidłowe wykorzystanie których odpowiedzialny jest odpowiednio właściwy dysponent części budżetowej i właściwy minister nadzorujący uczelnie publiczne lub instytucje kultury nie będące państwowymi jednostkami budżetowymi).
83. W przypadku powzięcia wiadomości o możliwości niewydatkowania środków uruchomionych z rezerwy celowej do końca roku budżetowego, właściwy dysponent części budżetowej niezwłocznie występuje o korektę decyzji uruchamiającej środki z rezerwy celowej (w tym również o korektę nie zmieniającą kwoty ogółem, a jedynie klasyfikację budżetową wydatków objętych decyzją) do MRR, przekazując wniosek o korektę także do wiadomości MF. MRR niezwłocznie po wystąpieniu dysponenta wnioskuje do MF (informując jednocześnie właściwego dysponenta) o dokonanie korekty decyzji zgodnie z wystąpieniem dysponenta, bądź informuje MF o braku akceptacji korekt proponowanych przez dysponenta. Dysponent przekazuje ww. wniosek o korektę najpóźniej do dnia **15 listopada 2011 r.**, a MRR do MF do dnia **29 listopada 2011 r.** Decyzja zmieniająca klasyfikację wydatków może zostać wydana przez Ministra Finansów **do końca roku budżetowego**.
84. W celu zapewnienia racjonalnego zarządzania środkami uruchomionymi z rezerwy celowej, dysponent części budżetowej jest uprawniony do realizowania płatności na rzecz Beneficjentów, które:
- są zgodne z treścią decyzji Ministra Finansów o przesunięciu środków z rezerwy celowej do części budżetowej;
  - są zgodne z klasyfikacją budżetową wskazaną w ww. decyzji Ministra Finansów;
  - zachowują przeznaczenie środków wskazane w decyzji Ministra Finansów,
- nawet gdy kwoty płatności w ramach poszczególnych projektów są inne niż wskazane w Uzasadnieniu wniosku o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa lub płatności są przeznaczone na projekty nie wymienione w Uzasadnieniu (w ramach kwoty ogólnej decyzji Ministra Finansów). W przypadku planowanego przeznaczenia środków na projekty nie wymienione w Uzasadnieniu (zgodnie z ww. zasadami) dysponent powinien wystąpić do MRR o wyrażenie zgody na możliwość finansowania z tej decyzji Ministra Finansów projektów nie wymienionych w uzasadnieniu ewentualnie wnioskować o wyrażenie zgody na realizację płatności w ramach działania (bez podziału środków na projekty). Zgoda MRR powinna zostać przesłana do dysponenta części budżetowej i do wiadomości MF.

VIII. Zapewnienie finansowania lub dofinansowania

85. Szczegółowy tryb składania wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania realizacji przedsięwzięcia określa *rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (Dz. U. Nr 238 poz. 1583)*.
86. Decyzja o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania nie jest jednoznaczna z automatycznym zwiększeniem budżetu danego dysponenta. Aby uzyskać w odpowiednim roku budżetowym środki z rezerwy celowej na przedsięwzięcie, na które została wydana decyzja o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania należy po:
- zakończeniu postępowania zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* lub

- b) wyłonieniu projektów w trybie naboru konkursowego
złożyć odpowiedni wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej zgodnie z przepisami Procedury.
87. W celu uniknięcia niepotrzebnego blokowania środków w rezerwie celowej w danym roku budżetowym, dysponent występujący z wnioskiem o uruchomienie środków na kwotę niższą niż określona dla danego roku w decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania (wynikająca np. z rozstrzygniętego przetargu, konkursu lub z kwoty umowy podpisanej z wykonawcą), w uzasadnieniu wniosku umieszcza stosowane wyjaśnienie, w którym informuje czy w danym roku budżetowym będzie wnioskował o pozostałe środki przyznane na zadanie w decyzji o zapewnieniu finansowania. W przypadku jeżeli dysponent nie będzie wnioskował o pozostałe środki lub będzie występował o nie w niepełnej wysokości i/lub zmieniał harmonogram wydatków, powinien niezwłocznie wystąpić do Ministra Finansów za pośrednictwem Ministra Rozwoju Regionalnego z wnioskiem o zmianę decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania, podając aktualny harmonogram dofinansowania przedsięwzięcia.
88. Dysponent części budżetowej właściwy do finansowania projektu, którego realizacja przeprowadzana jest zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych występuje w pierwszej kolejności z wnioskiem o zapewnienie finansowania dla tego projektu, a nie z wnioskiem o uruchomienie rezerwy, jeżeli uzyskanie zapewnienia finansowania lub dofinansowania jest warunkiem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania może dotyczyć wydatków w takim zakresie, w jakim wydatki te będą niezbędne do przeprowadzenia tego postępowania zgodnie z ww. ustawą.
89. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania może obejmować postępowania o zamówienia publiczne planowane do rozpoczęcia w ciągu najbliższych 6 miesięcy od daty sporządzenia wniosku przez dysponenta. W wyjątkowych przypadkach IZ/IK/KK może zaakceptować wniosek obejmujący postępowania planowane do przeprowadzenia w terminie późniejszym. Informacje o planowanych terminach przeprowadzenia poszczególnych postępowań ujmowane są w załączniku do wniosku.
90. Po upływie terminów przewidzianych w pkt 17, 20, 21, 37, 58, 66, 77 lub wyczerpaniu całkowitej kwoty alokacji na program na dany rok, w ramach danej rezerwy celowej, wniosek o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania oraz wniosek o zmianę decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania może dotyczyć tylko roku następnego lub kolejnych lat oraz zmniejszenia lub anulowania kwoty zapewnienia na rok bieżący.
91. Na podstawie przedstawionego przez dysponenta części budżetowej harmonogramu dofinansowania przedsięwzięcia oraz oceny merytorycznej i finansowej, Minister Rozwoju Regionalnego przedstawia opinię (akceptuje lub przedstawia uwagi) dotyczącą wnioskowanej kwoty zapewnienia finansowania lub dofinansowania. Właściwa IZ/IK/KK przygotowuje opinię do wniosku dysponenta o zapewnienie finansowania lub dofinansowania (dotyczy to także wniosku o zmianę decyzji) w terminie 14 dni od daty wpływu wniosku do MRR, a w przypadku akceptacji wniosku przekazuje go w powyższym terminie do DEF celem rejestracji wniosku i przekazania do akceptacji Ministrowi Rozwoju Regionalnego. W przypadku przekazania przez dysponenta korekt do wniosku lub wyjaśnień do uwag zgłoszonych przez MRR, wniosek taki powinien zostać zaopiniowany przez właściwą IZ/IK/KK niezwłocznie, ale nie później niż w ciągu 10 dni kalendarzowych od dnia wpływu korekty wniosku/pisma z wyjaśnieniami do MRR.
92. Zaakceptowana kwota zapewnienia nie może być wyższa niż koszty całkowite realizacji projektu wynikające z podpisanej pre-umowy lub umowy o dofinansowanie, a w przypadku ich braku z listy indykatywnej projektów. Przekazując do MF zaakceptowany wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania właściwa IZ/IK/KK w piśmie przewodnim do MF przedstawia wyjaśnienia dotyczące montażu finansowego dla przedsięwzięcia, którego dotyczy zaakceptowana kwota zapewnienia finansowania lub dofinansowania, w przypadku jeśli zmienia się poziom współfinansowania lub finansowania w stosunku do poziomu ujętego w wydanej już decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania przedsięwzięcia lub w przypadku, jeśli poziom ten odbiega od poziomu określonego dla danego programu, w ramach którego realizowane jest to przedsięwzięcie.

93. Dla projektów w ramach PO EWT i EISP, a także projektów realizowanych w ramach „Programu wspierania polskich beneficjentów wiodących w programach transnarodowych i międzyregionalnych EWT”, których wartość zatwierdzana jest w EUR, w przypadku przeliczania kwot z EUR na PLN stosuje się kurs Europejskiego Banku Centralnego obowiązujący w przedostatnim dniu roboczym Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym sporządzenie wniosku o zapewnienie finansowania przez dysponenta.
94. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania (w tym wniosek o zmianę lub anulowanie decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania) składany jest w dwóch egzemplarzach wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem Ministra Rozwoju Regionalnego do Ministra Finansów. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ/IK/KK kierowany jest do DEF w MRR w celu ujęcia go w ewidencji wniosków i przedłożenia niezwłocznie do akceptacji Ministrowi Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej osobie. Wniosek dotyczący RPO przed przedłożeniem do Ministra Rozwoju Regionalnego podlega akceptacji przez właściwą IZ RPO, co do możliwości realizacji projektu w ramach danego RPO oraz przez IK RPO. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania w części, której dysponentem jest Minister Rozwoju Regionalnego przed przedłożeniem do akceptacji Ministra podlega weryfikacji przez DEF w MRR. Wniosek zaakceptowany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF.
95. W przypadku, gdy realizacja przedsięwzięcia następuje niezgodnie z harmonogramem dofinansowania przedsięwzięcia zawartym w decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania albo przedsięwzięcie w danym roku budżetowym może zostać sfinansowane ze środków ujętych w części budżetowej, której dysponentem jest wnioskodawca, a także w innych uzasadnionych sytuacjach, dysponent części budżetowej niezwłocznie występuje do Ministra Finansów za pośrednictwem Ministra Rozwoju Regionalnego o zmianę decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania realizacji przedsięwzięcia.
- Wniosek dotyczący RPO przed przekazaniem do Ministra Rozwoju Regionalnego podlega akceptacji przez właściwą IZ RPO. Właściwa IZ/IK/KK w MRR weryfikuje wniosek i kieruje go do DEF w MRR w celu ujęcia go w ewidencji wniosków i przedłożenia niezwłocznie do akceptacji Ministrowi Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej osobie. Po akceptacji przez Ministra Rozwoju Regionalnego przesyłany jest do MF (w oryginale) oraz do wiadomości dysponenta części budżetowej oraz DEF w MRR.
96. Dysponent części budżetowej, który uzyskał zapewnienie finansowania lub dofinansowania przedsięwzięcia przekazuje Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Rozwoju Regionalnego informację o kwocie dofinansowania dla tego przedsięwzięcia, wynikającej z ostatecznego rozstrzygnięcia postępowania/postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w terminie 14 dni od rozstrzygnięcia/rozstrzygnięć lub odpowiednio informację o kwocie dofinansowania dla poszczególnych przedsięwzięć wyłonionych w trybie konkursu, w terminie 14 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu. Informacja o rozstrzygnięciach, które powinny skutkować zmianą decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania przekazywane są we wniosku o zmianę decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania w trybie określonym w pkt 95. Celem nieblokowania środków ujętych w rezerwie celowej na rok 2011 w ramach udzielonych zapewnień dysponent części, który nie będzie występował w roku 2011 o uruchomienie środków objętych zapewnieniem, zobowiązany jest w odniesieniu do środków dotyczących danego roku budżetowego wystąpić z wnioskiem o zmianę decyzji o zapewnieniu finansowania lub dofinansowania do 31 października 2011 roku.
97. Wniosek o zapewnienie finansowania lub dofinansowania składany jest na formularzu, którego wzór określa załącznik do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (Dz. U. Nr 238 poz. 1583).*

IX. Informacja dla instytucji zarządzających, koordynatorów krajowych, IK RPO, DEF w MRR (dotyczy całości Procedury)

98. MF przesyła do DEF w MRR kopie wszystkich wydanych decyzji odnośnie uruchomienia środków oraz zapewnienia finansowania lub dofinansowania, które dotyczą programów objętych Procedurą, natomiast

Instytucjom Zarządzającym/Krajowym/Pośredniczącym, a w przypadku Regionalnych Programów Operacyjnych - IK RPO kopie decyzji odnośnie uruchomienia środków oraz zapewnienia finansowania lub dofinansowania dotyczące zarządzanych lub koordynowanych przez nie programów/osi priorytetowych.

99. Poszczególni dysponenci części budżetowych są zobowiązani do przekazywania właściwym IZ/KK oraz IK RPO w terminie 15 dni po zakończeniu danego miesiąca informację na temat wydatkowania i zaangażowania⁷ środków pozyskanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej w okresie od początku roku do ostatniego dnia danego miesiąca. Poszczególne IZ/KK przekazują do DEF w MRR i do wiadomości IPi w MF w terminie 20 dni po zakończeniu danego miesiąca informację na temat wydatkowania i zaangażowania środków pozyskanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej (ze szczególnością do pozycji rezerwy celowej określonej w pkt 1) w okresie od początku roku do ostatniego dnia danego miesiąca (nie dotyczy RPO, komponentu regionalnego PO KL oraz PO RPW). W przypadku RPO, komponentu regionalnego PO KL oraz PO RPW odpowiednio IK RPO, IZ PO KL oraz IZ PO RPW przekazuje do DEF w MRR i do wiadomości IPi w MF informację na temat środków wydatkowanych i zaangażowanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej w terminie 30 dni po zakończeniu danego miesiąca.

Informacje i sprawozdania, o których jest mowa powyżej za miesiąc grudzień, przekazywane są w terminie o 8 dni później.

100. Poszczególni dysponenci części budżetowych są zobowiązani do przekazywania właściwym IZ/KK oraz IK RPO danych na temat wydatkowania i zaangażowania środków pozyskanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej za okres całego roku budżetowego w terminie do dnia 5 marca roku następnego. Informacje w tym zakresie poszczególne IZ/KK/IK RPO przekazują do DEF w MRR i do wiadomości IPi w MF w terminie do 15 marca roku następnego.
101. Dane, o których mowa w pkt 99 i 100 przedstawione są w rozbiciu na poszczególne decyzje Ministra Finansów w okresie od początku roku do ostatniego dnia danego miesiąca, a w informacji, o której mowa w pkt 100 za okres całego roku budżetowego, zgodnie z rocznymi sprawozdaniami budżetowymi na formularzu stanowiącym załącznik 2.
102. Na żądanie właściwego dysponenta części budżetowej/IZ RPO, beneficjenci, którym przekazane zostały środki z rezerwy celowej budżetu państwa, mają obowiązek niezwłocznego przedstawienia informacji finansowej na temat ich wykorzystania.
103. Na każde żądanie IZ/IK/KK RPO, w terminie przez nią wyznaczonym, dysponent części budżetowej/IZ RPO jest zobowiązany do sporządzania i przekazania wszelkich informacji i wyjaśnień dotyczących wykorzystania środków z rezerwy celowej.

X. Wymogi formalne dotyczące wniosków (dotyczy całości Procedury), postanowienia końcowe

104. Wnioski o uruchomienie rezerwy celowej powinny być przygotowane na odpowiednich formularzach, które stanowią załącznik do niniejszej procedury. Wnioski o zapewnienie finansowania lub dofinansowania składane są na formularzu, którego wzór określa załącznik do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie wniosków o zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (Dz. U. Nr. 238, poz. 1583)*.
105. Występują następujące załączniki składające się z dwóch części: właściwego wniosku oraz uzasadnienia, odpowiednio dla:
- finansowania projektów realizowanych w ramach EWT i EISP, w tym, o których mowa w pkt 2 lit. e oraz pozostałych krajowych programów operacyjnych w zakresie, o którym mowa w pkt 2 lit. d, 11 lit. b (za wyjątkiem projektów realizowanych w ramach PO IiŚ), 12 i 52 oraz finansowanie projektów w ramach RPO – Załącznik 1A,
  - finansowania 16 RPO oraz komponentu regionalnego PO KL w ramach części 34 – Rozwój regionalny – Załącznik 1B,

⁷ Pod pojęciem „zaangażowania” należy rozumieć zaangażowanie wydatków wykazywane w sprawozdaniach budżetowych dysponenta, sporządzanych zgodnie z odpowiednimi przepisami w zakresie sprawozdawczości budżetowej.

- c) finansowania realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych przez państwowe jednostki budżetowe projektów: indywidualnych, systemowych, projektów pomocy technicznej oraz projektów konkursowych realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe w ramach POIiŚ, oraz w sytuacjach, o których mowa w pkt 13 – Załącznik 1C,
  - d) finansowania projektów realizowanych w ramach Funduszu Spójności 2004-2006 – Załącznik 1D,
  - e) finansowania projektów realizowanych w ramach MF EOG, NMF i SPPW – Załącznik 1E,
  - f) finansowania projektów realizowanych w ramach PO IiŚ przez beneficjentów nie będących państwowymi jednostkami budżetowymi – Załącznik 1F.
106. Kwota wnioskowana o uruchomienie rezerwy celowej dotyczy tylko środków, które będą wydatkowane w roku budżetowym (z zastrzeżeniem pkt 41 i 45). Nie będą akceptowane wnioski na zadania, których realizacja w danym roku budzi wątpliwość i które planowane są do zgłoszenia jako wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego w odpowiednim rozporządzeniu Rady Ministrów.
107. Zgodnie z art. 44 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych* środki z rezerwy celowej powinny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
108. W przypadku ponownego wnioskowania o środki z rezerwy celowej budżetu państwa na zadania/projekty/działanie, które w roku 2011 uzyskały już decyzję o uruchomieniu środków z rezerwy, wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia informacji na temat wysokości wykorzystania środków przyznanych tą decyzją.
109. Środki z rezerwy celowej nie mogą być przeznaczone na spłatę zaciągniętego wcześniej kredytu ani odsetek od kredytu. Nie dotyczy to projektów, których wydatki sfinansowane zostały ze środków KFD w ramach PO IiŚ i PO RPW.
110. Środki z rezerwy celowej nie mogą być przeznaczone na refundację już poniesionych wydatków (z zastrzeżeniem pkt 41, 45, 46 i 111).
111. Środki z rezerwy celowej mogą stanowić refundację już poniesionych wydatków w sytuacji, gdy środki te przeznaczane są na:
- a) dotację i płatność dla jednostek innych niż państwowe jednostki budżetowe, które będą przekazywane w formie refundacji na podstawie poświadczonych wydatków wynikających z umowy o dofinansowanie danego projektu, z wyłączeniem projektów Funduszu Spójności (2004-2006),
  - b) dotację i płatność dla samorządów województw w ramach RPO oraz komponentu regionalnego PO KL,
  - c) refundację wydatków sfinansowanych ze środków Krajowego Funduszu Drogowego w ramach PO IiŚ i PO RPW,
  - d) refundację wydatków poniesionych w ramach projektów EFG.
112. W przypadku występowania o środki rezerwy celowej na pokrycie wydatków kwalifikowalnych, wydatki te muszą spełniać wymagania zgodne z odpowiednimi wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków dla danego programu.
113. W przypadku finansowania ze środków uruchomionych z rezerwy celowej lub ujętych w części budżetowej dysponenta projektów dużych w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006* przed ich zatwierdzeniem przez Komisję Europejską, w przypadku negatywnej decyzji Komisji Europejskiej co do realizacji danego projektu, dysponent części budżetowej, z wydatków której finansowana była realizacja danego projektu podejmuje niezwłocznie działania w celu uzyskania zwrotu środków budżetu państwa przekazanych beneficjentowi na realizację projektu. Powyższe nie dotyczy sytuacji gdy beneficjentem realizującym duży projekt jest państwowa jednostka budżetowa.
114. Zmiany w powyższej procedurze są konsultowane przez DEF z IPi w MF oraz IZ/IK/KK.
115. Wnioski nie spełniające wymogów formalnych nie będą rozpatrywane.
116. Wnioski o uruchomienie środków z rezerwy celowej bądź zapewnienie finansowania lub dofinansowania przedsięwzięcia po ich weryfikacji przez IZ/IK/KK kierowane są do DEF w MRR w celu ich ujęcia w ewidencji wniosków i przedłożenia niezwłocznie do akceptacji Ministrowi Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej osobie.